

Bíró Yvette: Futó

(részlet)

Futni filozófiából, még pontosabban filozofikusan futni, új kihívás volt, nem csak a szokatlan kombináció okán. Maga a fizikai tett is újdonság volt, hiszen Marion és barátai számára a legigazibb kirándulás eddig a kávéház volt, eszpresszók felsötétjében élvezett szellemi sport, helybenfutás, ha már a fotelek és heverők puha melegét valamivel fel akarták váltani.

A kaliforniai megvilágító felfedezés, amely szerint minden elmélkedő emelkedés a test utazása kell hogy legyen, mely pontosan kidolgozott haditervet ajánlott az ígéretes szédület elérésére, eleinte kétkedve fogadott csábítás volt. Marion mulatva, csodálkozva nézte a fura, megállás nélkül futó várost. A megvalósult „örökmozgó” kerengett körötte szakadatlanul, a nap 24 órájában, az utcán és a kertek alatt, tereken és a házak között kanyargó ösvényeken. Rövidnadrágos, homlokpánttal hajukat hátraszorító, lihegő lények futottak mindenütt nesztelenül, mélyen magukba feledkezve. A tornacipők halk surrogásával kísért tökéletes koncentráció – a nevetségességet azonnal elhárítva – nyilvánvaló rítus volt. Marion csak bámulta, milyen magabiztosan vállalták a meztelen testek formátlanságát, magát az erőfeszítés kínját, ahogy az izzadt arcok eltorzulása nem fedhette a küzdelmet, amit vívniuk kellett... Mégis, Marion, kis szégyenérzettel, ellenállását feladva úgy gondolta, előbb-utóbb be kéne lépnie a páholyba, meg kellene ízlelnie, amit kívülről pusztán rítusnak lát.

Megvette a tornacipőt, a kisanadrágot és a T-shirtöt, és kora hajnalban, mint aki titkos találkára megy, kiosont az alvó kis utcák között a domb tetejére vezető erdei úthoz.

A pálya legnagyobb varázsa az volt, hogy olyan szép magasan feküdt mindenek felett. Ha a félutat befutotta, visszafelé fordulva, követve az ellipszis hajlatát, diadalmasan feltűnt az öböl másik partján emelkedő világszép város. Teljesen felhőkbe burkolódzott, csak a víz tükre csillogott, mely fölött a házak, a szokatlanul elszórt, zölddel változó fehér kövek, mint egy jókora, salátalevélbe foglalt szendvicstöltelék, húzódtak a két sáv párhuzamos vízszintese által közrefogva. Kárpótlás volt, a javából, mégis kevésbé élvezhető. Mert a láb, váratlan és megbocsáthatatlan módon, rendkívül ellenállónak bizonyult. Kitartásban, az izmok célra összpontosulásában semmiféle gyakorlata nem volt. Hamar jelentkezett a sajgás, a lassuló tempó és gyorsuló tiltakozás. „Elég! elég! Jajongott egy hang belülről... hagyjuk abba...! Pihenjünk egy kicsit!” Elképzелhetetlennek tűnt föl, hogy az elsőként előírt négy kört, a szakemberek által javasolt 2 mérföldet le tudja futni. A szív talán még bírta volna, de az üzenetek, amelyek a lábszárból, a csípőből, majd később a futó végtag és háta egész felületéről érkeztek, egyre erőteljesebb panaszokká váltak. Lármás, erőszakos parancsként

dobolták a halantékán: elég volt... elég... nem lehet tovább!... hagyjuk abba, pihenjünk egy kicsit!

Marionnak minden gőgös fegyelmét latba kellett vetnie a szégyen elkerülésére. Muszáj volt végigmennie, de állandóan valami enyhítő csalásért nézett körül, mintha nem magának futott volna, mintha bárkit is érdekelt volna rajta kívül a kaland. Ahogy zihálva erőlködött, azon vette észre magát, hogy noha a sajtós utálatos volt, a dac és gyengeség a mozgást egyidejűleg egyre automatikusabbá tette: futott, de mintha nem is ő futott volna, mintha a végtagok tőle függetlenül végeznék a nehéz munkát. És a furcsa szédülés, a fejben doboló zsongás elszakadt volna a valóságos testi érzéletektől. Különös kettősséget érzett: deréktől fel és le két különböző lény követte a ritka erőfeszítést. A felső régió könnyűséget, szinte kábító bizonytalanságot élvezett, a sebesség, a bőrét érintő súrlódás és a látvány egyre összemosódóbb színjátéka önállósult, mely független volt a másiktól, az inak, izmok kízó erő kifejtésétől.

Már nem látta a körülötte forgó erdőt. A fák, a mellette futók és a pálya rajza egyetlen lüktető ritmussá vált. A szemét is becsukta. Valósággal úszott a tájban, mintha a súlytalanság állapotába ért volna. Könnyű volt. De mégsem. Mert valahol a tudat mélyén az a fájás mégis hatott. A fájdalom, mely eleinte alaktalan volt, egyre jobban körülíródott. Már nem egész teste fáj, hanem annyi év után először érezni kezdte a volt sérülés helyét, a törések egész belső rajzát, illetve egyre pontosabb érzete támadt a volt roncsolás helyén keletkezett forradásról. Csakhogy az nem volt mozdulatlan állandó. Mint a párizsi metróállomások villanytérképein a színes körték jelezték az utat, az idegpályák bonyolult rendszerén keresztül, egészen az agyig. Futott az üzenet szakadatlanul a sejtek gyorstávíróján. Az irritált idegvégződések megállás nélkül szállították a panaszt. A petíció pedig egyre biztosabban a központba érkezett.

Felemelő lelkiállapot és lehúzó fizikai fájdalom között megosztva Marion titkos örömet érzett. A láb üzenete (nem először!) jólesett lelkiismeretének. A büntudat, mely kultúrájának legmélyebb, kiírthatatlan alapköve, erkölcsének megkérdőjelezhetetlen méltósága volt, végre felülkerekedhetett. Hiszen ha igaz is, hogy már kamaszkora óta elhárította a biblikus hagyomány tanítását, amely szerint az alázat azt követeli, hogy magunkat mindig valamiért vétkesnek érezzük, az önvád elsődlegességének zavara, bármilyen helyzetben is, mélyen beleívódott. Ha sikerült is legyőznie a kérdés jogosultságát, elsőként mégis mindig az tűnt elő: mit rontottam el, miben szépítettem a magam szerepét, hol „hazudtam”? Nem szidta-e János is olyan sokszor a „csúsztatás” ügyeskedéséért? Hogy jobb szerette magát ártatlannak feltüntetni, ha valami kis vagy nagy zúr adódott? És ha ezzel a váddal szembesült, tudnia kellett mindig, hogy nem a tényekről van szó, hanem

magatartásának vitatható „tisztaságáról”. Felmentést sokszor könnyű volt találni, de vékony burok volt a mélyebben munkáló rossz érzés felett. – Gyengébb vagyok, mint hittem, vagy hinni szeretném – kellett megértenie, még szerencse, hogy nem annyira nyilvánvaló!

S íme, most megint... Anélkül, hogy bárki, személy is emlékeztetne, valami megszólal. Úgy látszik, hogy a feledékeny elme, mely túl szívesen volt hajlandó elveszni az új világ olcsó csábításaiban, figyelmeztető jeleket küld, és a maga brutális módján jelentkezik. Ha a lélek felületes is az új kalandra való készségben, a test mégsem az. Szembesíti őt a maga valóságával, egész életrajzával, mindazzal, amit annyira eltemetett vagy talán inkább eltemetni igyekezett.